

لابی‌گری برای مبارزه با خشونت خانگی

باران خسروی

لابی‌گری (Lobbying) یکی از مهم‌ترین روش‌های حمایت‌گری (Advocacy) است. گاهی لابی‌گری به اشتباه با خود حمایت‌گری یکی گرفته می‌شود، در صورتی که لابی‌کردن فقط به مدل از شیوه‌های حمایت‌گری است. در واقع همه شکل‌های حمایت‌گری منجر به لابی‌کردن نمی‌شوند، ولی لابی‌کردن همیشه به شکلی از حمایت‌گری است.

اصطلاح «لابی» ریشه در سنت پارلمانی بریتانیا دارد. «لابی» اتاقی است در جلوی سالن بحث و شور مجلس عوام که در آنجا اعضای پارلمان با کسانی که به دنبال بیان نظرات خود یا متقاعد کردن نمایندگان به موافقت یا مخالفت با اهداف و نظرات خاصی هستند، ملاقات می‌کنند.

اصطلاح لابی‌گری در علوم سیاسی یک عمل و حرفه ویژه است که هدف آن تلاش برای گسترش نفوذ یک دیدگاه مشخص در دستگاه حکومتی یک کشور یا افکار عمومی است. در فرهنگ فارسی معین، لابی به این صورت تعریف شده: «گروه یا جریانی که تلاش می‌کنند بر هیئت حاکم یا بر کسانی در جهت منافع یا آرمان خود اثر بگذارند».

لابی‌کردن محبوب همه گروه‌ها و کنشگران اجتماعی نیست. این اصطلاح گاه در معنای منفی هم به کار برده می‌شود که به معنای لابی پنهان و زد و بند سیاسی است. برخی از کنشگران مدنی به دلایل مختلف از درگیر شدن در هر نوع فعالیت لابی با قانونگذاران یا سیاستمداران پرهیز می‌کنند. چرا که عناصر ثروت و قدرت به راحتی می‌توانند لابی‌گری را از مسیر اصلی خود منحرف کنند.

کشورهایی که لابی را به عنوان بخشی از فرآیند سیاست‌گذاری و قانونگذاری پذیرفته‌اند، ضابطه‌مند کردن آن را هم در دستور کار قرار داده‌اند. در برخی از کشورها دفترهای ویژه‌ای به نام «دفتر لابی‌گری» وجود دارد که با دریافت پول به تلاش برای پیشبرد یک دیدگاه خاص به وسیله نفوذ در دولت و افکار عمومی می‌پردازند. لابی‌گرها با کمک و به کارگیری روش‌های حقوقی و مدیریت روابط اجتماعی برای رسیدن به اهداف خود کوشش می‌کنند.

لابی‌گری و خشونت خانگی

شاید فکر کردن به تغییر قوانین و تبعیض‌های قانونی از راه لابی‌کردن مشکل و گاهی نشدنی به نظر برسد. به ویژه در کشورهایی که ارتباط گرفتن با نمایندگان راحت نیست یا نمایندگان منتخب دموکراتیک ما نیستند و به لحاظ روش کاری و ایده بسیار دور از ما به نظر می‌رسند. در این صورت فکر اینکه تغییر از طریق آنها صورت بگیرد غیرممکن به نظر می‌رسد. اما واقعیت این است که لابی‌کردن همیشه یکی از روش‌های مورد اعتماد و موثر بوده، اگرچه گاهی به نتیجه می‌رسد و گاهی به نتیجه نمی‌رسد. اما اگر به نتیجه برسد احتمال این که تغییر سریع‌تر و راحت‌تر صورت بگیرد وجود دارد. شما به عنوان حمایت‌گر (Advocate) دارای دغدغه، در مسیر رفع خشونت خانگی می‌توانید از لابی‌گری به عنوان یکی از روش‌های حمایت‌گری (Advocacy) برای تاثیرگذاری و تغییر استفاده کنید.

در لابی‌گری همیشه این سوال مطرح می‌شود که آیا لابی‌کردن روش مفیدی برای تغییر قوانین و کمک به خشونت‌دیدگان است؟

باید در نظر داشته باشیم که بهترین روش‌های حمایت‌گری، روش‌هایی است که هم سطح بالای هرم قدرت را درگیر می‌کند و هم گروه‌های کوچک و افراد جامعه را. بنابراین لابی‌کردن به تنهایی نمی‌تواند روش مفیدی برای تغییر قوانین و حمایت از خشونت‌دیده‌ها باشد.

به عنوان مثال، اگر شما تمایل دارید که قانونی در خصوص حمایت از زنان در برابر خشونت خانگی تصویب شود، هم باید به چانه‌زنی و همراه کردن نمایندگان سیاسی بپردازید و با نمایندگان مختلف جلسه بگذارید و سعی در متقاعد کردن آنها کنید، هم افراد جامعه را در مطالبه این تغییر با خود همراه کنید. برای آنها برنامه‌های آموزشی بگذارید. از عموم افراد جامعه بخواهید که همراه شما بشوند و با نمایندگان تماس بگیرند، یا طوماری برای امضا تهیه کنید و شروع به جمع‌آوری امضا کنید.

درواقع شما در این کنش، سه سطح کلان، میانه و خرد را درگیر کرده و احتمال بیشتری دارد که به نتیجه برسید. در نظر داشته باشید در جوامع بسته که انتخاب نمایندگان بر اساس اصول دموکراسی انجام نمی‌شود، و قوانین موجود به نفع زنان نیست و تبعیض‌آمیز است، و همچنین لابی‌گری به عنوان یک شغل تعریف نشده، لابی‌گری بسیار سخت‌تر است ولی غیرممکن نیست. به عنوان مثال، در جریان «کمپین یک میلیون امضا برای تغییر قوانین تبعیض‌آمیز علیه زنان» بسیاری از کنشگران اجتماعی توانستند با نمایندگان ارتباط برقرار کنند تا برای

تغییر قوانین لابی کنند. حال این که چه قدر این لابی‌گری در رسیدن به نتیجه مطلوب کمک کرده یا نه خود بحث دیگری است.

باید در نظر داشته باشیم که گاهی نتیجه لابی‌گری همان لحظه رخ نمی‌دهد. شما با لابی‌گری وظیفه آموزش آن نماینده را هم انجام می‌دهید که ممکن است نتیجه خود را دیرتر نشان دهد. البته همان‌طور که گفته شد لابی‌گری در همراهی با دیگر فشارهای اجتماعی شما را به نتیجه مطلوب نزدیک‌تر می‌کند.